

HOTĂRÂREA CURȚII

din 17 decembrie 1981*

Procedură penală

împotriva

Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de Gerechtshof din Haga (Țările de Jos)]

„Produse dezinfectante – Omologare – Măsuri cu efect echivalent”

Cauza 272/80

În cauza 272/80

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către a șasea cameră a Gerechtshof din Haga, pentru pronunțarea, în procedura penală pendinte în fața acestei instanțe

împotriva

Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV, cu sediul în Rotterdam, Oudorpweg 54,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 30 din Tratatul CEE referitor la Legea olandeză din 1962 cu privire la dezinfectanți,

CURTEA,

compusă din: J. Mertens de Wilmars, președinte, G. Bosco, O. Due, A. Touffait, președinți de cameră, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O’Keeffe, T. Koopmans, U. Everling, A. Chloros și F. Grévisse, judecători,

Avocat general: S. Rozès

Grefier: A Van Houtte

* Limba de procedură: olandeza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin Hotărârea din 29 octombrie 1980, primită la Curte la 10 decembrie 1980, Gerechtshof din Haga a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare referitoare la interpretarea articolelor 30 și 36 din Tratatul CEE pentru a putea aprecia compatibilitatea cu dreptul comunitar a legislației olandeze în privința omologării produselor dezinfectante.

2 Această întrebare a fost adresată în cursul unei proceduri de apel împotriva hotărârii instanței de fond de a obliga societatea Frans-Neder-landse Maatschappij voor Biologische Produkten BV la plata unei amenzi pentru încălcarea articolului 2 primul paragraf din „Bestrijdingsmiddelenwet” (Legea privind produsele dezinfectante) din 1962, care interzice vânzarea, depozitarea sau utilizarea unui produs dezinfectant care nu este autorizat conform legii.

3 Societatea în cauză importase, vânduse sau livrase în Țările de Jos o anumită cantitate de dezinfectant, denumit Fumicot Fumispore, conținând ca substanță activă un produs toxic, parahydroxyfenil-salicylamid. Produsul dezinfectant fusese legal comercializat în Franța, dar nu primise autorizarea solicitată în Țările de Jos, în conformitate cu legea menționată.

4 Sistemul de autorizare în vigoare în Țările de Jos a fost instituit prin Legea din 1962 cu scopul de a proteja sănătatea publică. Acest sistem interzice în principiu utilizarea unor astfel de produse fără a fi autorizate în prealabil. Condițiile privind autorizarea se referă la compoziția, eficacitatea și inocuitatea acestor produse, precum și la informațiile pentru consumatori prevăzute pe ambalaj. Cheltuielile aferente examenelor de laborator, în conformitate cu legislația în vigoare la momentul faptelor în litigiu, erau suportate de către reclamant.

5 Societatea interesată a susținut că sistemul în cauză era incompatibil cu dispozițiile de drept comunitar care interzic restricțiile cantitative la import și măsurile cu efect echivalent și, prin urmare, o procedură derulată în cadrul acestuia nu este întemeiată.

6 În vederea soluționării acestei contestații Gerechtshof a adresat Curții următoarea întrebare:

„Sistemul Legii olandeze din 1962 referitoare la produsele dezinfectante este compatibil cu articolul 30 din Tratatul CEE, în măsura în care această lege interzice comercializarea în

Țările de Jos a unui produs original dintr-un alt stat membru în care acest produs a fost comercializat legal și în care îndeplinește cerințele legale care protejează aceleași norme imperative de sănătate publică ca și legea olandeză menționată?”

7 Comisia susține că, atâta timp cât o recunoaștere a autorizațiilor din domeniul produselor dezinfectante nu este instituită la nivel comunitar, statele membre sunt libere să interzică, în interesul sănătății publice, importul și comercializarea unor astfel de produse originare dintr-un alt stat membru în care acestea sunt legal comercializate.

8 Guvernele danez, italian, olandez și britanic atrag atenția asupra pericolelor pe care aceste produse le pot genera pentru sănătate și mediu în general și avertizează în privința particularităților controlului care rezultă, în mod deosebit, din diversitatea condițiilor climatice. Fără a nega că astfel de reglementări naționale pot constitui obstacole în calea schimburilor intracomunitare, cele patru guverne motivează legalitatea acestui tip de reglementare pe baza excepției de la articolul 36 din Tratatul CEE care vizează normele imperative de protecție a sănătății publice.

9 Cu toate că nu revine Curții sarcina de a se pronunța, în cadrul unei acțiuni introduse în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, cu privire la compatibilitatea dintre normele de drept intern și dispozițiile de drept comunitar, aceasta are, totuși, competența de a furniza instanței naționale toate elementele privind interpretarea dreptului comunitar care permit acestei instanțe să se pronunțe cu privire la compatibilitatea acestor norme cu norma comunitară menționată. Este necesar, prin urmare, să se considere întrebarea adresată ca având scopul de a stabili, în esență, dacă și în ce măsură sistemul și modalitățile de autorizare a produselor dezinfectante sunt justificate în ceea ce privește cerințele prevăzute la articolele 30 și 36 din Tratatul CEE.

10 Cu toate că întrebarea, astfel cum a fost adresată Curții, vizează numai interpretarea articolului 30 din tratat, este necesar, pentru a răspunde, să se țină seama de sistemul care rezultă din coroborarea normei generale enunțate la articolul menționat cu excepția conținută de articolul 36 din tratat.

11 Conform articolului 30 din Tratatul CEE, restricțiile cantitative la import, precum și orice măsură cu efect echivalent sunt interzise între statele membre. Această normă generală comportă, cu toate acestea, o trimitere, în mod special, la articolul 36, în conformitate cu care dispozițiile articolelor 30 - 34 nu se opun interdicțiilor sau restricțiilor la import justificate, între altele, prin motive „de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor”. Cu toate acestea, ultima teză a articolului 36 prevede că „interdicțiile sau restricțiile respective nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție mascată în comerțul dintre statele membre”.

12 Este necesar să se menționeze că nu existau, la momentul faptelor în litigiu, norme

comune sau armonizate privind producția și comercializarea produselor dezinfectante. În lipsa armonizării, statelor membre le revine competența de a decide nivelul la care înțeleg să asigure protecția sănătății și a vieții persoanelor, în mod deosebit, gradul de severitate a controalelor care trebuie efectuate (Hotărârea din 20 mai 1976, De Peijper, 104/75, Rec., p. 635), luând în considerare că acțiunea lor este ea însăși limitată prin tratat.

13 În această privință, nu se contestă că reglementarea națională în cauză are drept obiect protejarea sănătății publice și că, în consecință, intră sub incidența excepției prevăzute la articolul 36. Măsurile de control aplicate de către autoritățile olandeze, în mod deosebit, în ceea ce privește autorizarea produsului, nu pot fi, prin urmare, contestate în principiu. Această constatare lasă, cu toate acestea, deschisă întrebarea dacă modalitățile de autorizare semnalate de instanța națională pot eventual să constituie o restricție mascată în sensul ultimei teze din articolul 36, în comerțul dintre statele membre, ținând seama, în același timp, pe de o parte, de caracterul periculos al produsului și, pe de altă parte, de faptul că acesta a făcut obiectul unei proceduri de autorizare în statul membru în care a fost comercializat legal.

14 Dacă un stat membru este liber să solicite în cazul unui produs de tipul celui în cauză, care a fost deja autorizat într-un alt stat membru, să fie supus unei noi proceduri de examinare și de autorizare, autoritățile statelor membre sunt, cu toate acestea, obligate să contribuie la o simplificare a controalelor în comerțul intracomunitar. Rezultă că acestea nu au dreptul să solicite, fără a fi nevoie, analize tehnice sau chimice sau teste de laborator atunci când aceleași analize și teste au fost deja efectuate într-un alt stat membru și când rezultatele lor sunt la dispoziția acestor autorități sau pot, la cererea acestora, să le fie puse la dispoziție.

15 Din aceste motive, statul membru care derulează o procedură de autorizare trebuie să se asigure că nu provoacă cheltuieli de control inutile în cazul în care rezultatele controlului efectuat în statul membru de origine corespund necesităților de protecție a sănătății în statul membru importator. Pe de altă parte, doar faptul că aceste cheltuieli sunt mai dificil de suportat de un operator care comercializează mici cantități dintr-un produs autorizat decât de către concurentul său, care comercializează cantități mult mai mari, nu justifică concluzia că aceste cheltuieli constituie o discriminare arbitrară sau o restricție mascată în sensul articolului 36.

16 Este, prin urmare, necesar să se răspundă la întrebarea adresată că rezultă din coroborarea articolelor 30 și 36 din tratat că nu i se interzice unui stat membru să solicite autorizarea prealabilă a produselor dezinfectante, chiar în cazul în care aceste produse au fost deja autorizate într-un alt stat membru. Autoritățile statului importator, cu toate acestea, nu au dreptul să solicite, fără a fi necesar, analize tehnice sau chimice sau teste de laborator atunci când aceleași analize și teste au fost deja efectuate într-un alt stat membru și când rezultatele lor sunt la dispoziția acestor autorități sau pot, la cererea acestora, să le fie puse la dispoziție.

17 Instanței naționale îi revine sarcina de a examina, având în vedere considerațiile de mai sus, dacă și în ce măsură modalitățile de autorizare prevăzute de legislația națională sunt justificate în sensul articolului 36.

Cu privire la cheltuielile de judecată

18 Cheltuielile efectuate de către Guvernul Danemarcei, Guvernul Italiei, Guvernul Țărilor de Jos, Guvernul Regatului Unit și Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebarea adresată de Gerechtshof din Haga prin Hotărârea din 29 octombrie 1980, înregistrată la Curte în 10 decembrie 1980, hotărăște:

Rezultă din coroborarea articolelor 30 și 36 din tratat că nu i se interzice unui stat membru să solicite o autorizare prealabilă a produselor dezinfectante, chiar în cazul în care aceste produse au fost deja autorizate într-un alt stat membru. Autoritățile statului importator, cu toate acestea, nu au dreptul să solicite, fără a fi necesar, analize tehnice sau chimice sau teste de laborator atunci când aceleași analize și teste au fost deja efectuate într-un alt stat membru și când rezultatele lor sunt la dispoziția acestor autorități sau pot, la cererea lor, să le fie puse la dispoziție.

Mertens de Wilmars

Bosco

Due

Touffait

Pescatore

Mackenzie Stuart

O'Keeffe

Koopmans

Everling

Chloros

Grévisse

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 17 decembrie 1981.

Grefier

Președinte

A. Van Houtte

J. Mertens de Wilmars